

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Toponomastika: prostor, jezik, identiteta
Course title:	Toponomastics: Space, Language, Identity

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Humana geografija		
Comparative Study of Ideas and Cultures, doctoral study (3 rd cycle)	Human Geography		

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni/Elective
------------------------------	------------------

Univerzitetna koda predmeta / University course code:	P113
---	------

Predavanja / Lectures	Seminar / Seminar	Vaje / Tutorial	Klinične vaje / Clinical work	Druge oblike študija / Other study forms	Samost. delo / Individual work	ECTS
40	20				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	dr. Helena Dobrovoljc, soizvajalec dr. Matjaž Geršič
------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenščina, angleščina / Slovene, English
	Vaje / Tutorial:	slovenščina, angleščina / Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Končana druga bolonjska stopnja ali univerzitetni študij VII stopnje.

Prerequisites:

Second-cycle Bologna degree or a university (level VII) degree.

Vsebina:

- Toponomastika kot veda in njena vloga v humanistiki
- Nastanek zemljepisnih imen; onimizacija in transonimizacija
- Slovnično vedenje zemljepisnih lastnih imen, nastanek izpeljank iz njih in apelativizacija ter sprememba semantičnih podatkov
- Etimologija in stratifikacija
- Standardizacija in standardizacijska telesa
- Eksonimizacija
- Transkripcija in transliteracija
- Podatkovne zbirke
- Imena kot kulturna dediščina

Content (Syllabus outline):

- Toponymy as a discipline and its role in the humanities
- Formation of geographical names; onymization and transonymization
- The grammatical behavior of geographical proper names, the formation of derivatives, and appellativization
- Etymology and stratification
- Standardization and standardizing bodies
- Exonymization
- Transcription and transliteration
- Databases
- Names as cultural heritage

- večjezičnost in pravni okvir rabe manjšinskih imen

- Multilingualism and the legal framework for the use of minority names

Temeljna literatura in viri / Readings:

- Dobrovoljc, H., Černivec, M., Geršič, M. (uredniki) 2020: *Živim v Bukovem Vrhju pod Bukovim vrhom: o spremembi pravopisnega pravila za pisanje zemljepisnih imen*. Založba ZRC, Ljubljana.
- Dobrovoljc, H., Lengar Verovnik, T., Vranjek Ošlak, U., Michelizza, M., Weiss, P., Gliha Komac, N. 2020: *Kje pa vas jezik žuli?* Založba ZRC, Ljubljana. (Izbrana poglavja)
- Geršič, M. 2020: Pokrajinska imena kot dejavnik identitete. Založba ZRC, Ljubljana.
- Geršič, M., Kumin Horvat, M., Logar, E., Perko, D., Pipan, P. 2024: Zemljepisna imena Slovenskega Porabja. Založba ZRC, Ljubljana.
- Giraut, F., Houssay-Holzschuch, M. 2022: *The Politics of Place Naming*. Iste Ltd, London in John Wiley and Sons, Inc. Hoboken.
- Kladnik, D., Ciglič, R., Hrvatinić, M., Perko, D., Repolusk, P., Volk, M. 2013: Slovenski eksonimi. Založba ZRC, Ljubljana
- Kladnik, D., Perko, D. 2013: Slovenska imena držav. Založba ZRC, Ljubljana.
- Kladnik, D., Perko, D., Geršič, M. 2020: Slovenian geographical names. *Acta geographica Slovenica* 60-3.
- Naftali, K. 2000: *Toponymy: The Lore, Laws and Language of Geographical Names*. Vantage Press, New York.
- O'Reilly, G (urednik) 2023: *Place Naming, Identities and Geography*. Springer, Cham.
- Sabbar Abdel, H. 2018 *The toponymy of an endangered Nubian language*. Oxford.
- Šimunović, P. 2009: *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Golden marketing - Tehnička knjiga, Zagreb.

Cilji in kompetence:

Namen predmeta je predstaviti temeljne koncepte v toponomastiki, ki omogočajo poglobljeno razumevanje jezikoslovnih, zgodovinskih, kulturnih in prostorskih vidikov zemljepisnih imen. Predstavljen bo tudi jezikoslovni vidik imen, in sicer njihovo zapisovanje (načela prevzemanja), pregibanje in sestava, raba v besedilu ter spreminjanje njihovih denotatov, tudi z vidika semantike.

Poseben poudarek bo na vlogi zemljepisnih imen kot pomembnem delu jezikovnega korpusa posameznega jezika, pri čemer bomo obravnavali tudi njihovo simbolno in identitetno ter sociolingvistično vlogo v različnih družbenih kontekstih.

Poleg klasičnih virov (kartografski, zgodovinski, arhivski) bo poseben poudarek na usposabljanju za sodobne raziskovalne metode. Študentke in študente bomo metodološko opolnomočili za uporabo geografskih informacijskih sistemov (GIS), digitalnih orodij in pristopov digitalne humanistike. Spoznali bodo temeljne pristope korpusnega jezikoslovja, kar jim bo omogočilo

Objectives and competences:

The aim of this course is to introduce the latest concepts of toponymy in order to provide a deep understanding of the linguistic, historical, cultural and spatial aspects of geographical names. The linguistic aspect of names will also be presented, including their orthography (principles of adaptation), inflection and structure, usage in texts, and the changes in their referents, also from a semantic perspective.

Special attention will be paid to the role of place names as an integral part of the linguistic corpus of a given language, including their symbolic and identity-related meaning and sociolinguistic role in different social contexts.

In addition to the use of classical sources (cartographic, historical, archival), the course emphasises the training of students in modern research methods. Students are methodically enabled to use geographic information systems (GIS), digital tools and approaches from the digital humanities. They are also familiarised with the basic principles of corpus linguistics, which

analitično in podatkovno podprto preučevanje imen v prostoru.

Pozornost bo namenjena tudi političnim, kulturnim in ideološkim dejavnikom, ki vplivajo na rabo, spreminjanje in ohranjanje zemljepisnih imen. Obravnavali bomo teme, kot so toponomastika v kontekstu jezikovnih in narodnih manjšin, spremembe imen v kolonialnih in postkolonialnih okoljih, toponimija kot del nesnovne kulturne dediščine in raba imen v urbanih in multikulturnih okoljih.

Predmet bo spodbujal kritično razmišljanje, interdisciplinarni pristop in samostojno raziskovalno delo.

Študentke in študenti bodo sposobni:

- analizirati zemljepisna imena z vidika jezikovne strukture, zgodovinskega razvoja in družbene funkcije;
- samostojno uporabljati digitalna orodja za zbiranje, analizo in vizualizacijo toponomastičnih podatkov;
- oblikovati raziskovalna vprašanja in izvesti terensko delo z zbiranjem podatkov o krajevnih imenih;
- kritično ovrednotiti toponimijo kot odsev družbene moči, političnih odločitev in jezikovne politike.

Študijski proces vključuje pripravo samostojnega seminarskega dela, ki bo temeljilo na izbranem raziskovalnem problemu, analizi virov in uporabi sodobnih orodij ter pristopov.

enable an analytical and data-supported investigation of place names in space.

Particular attention is paid to political, cultural and ideological factors that influence the use, change and preservation of geographical names. Topics include toponymy in the context of linguistic and national minorities, changes in place names in colonial and post-colonial contexts, toponymy as part of intangible cultural heritage and the use of names in urban and multicultural environments.

The course encourages critical thinking, an interdisciplinary approach and independent research.

By the end of the course, students will be able to:

- analyse geographical names in terms of linguistic structure, historical development and social function;
- independently use digital tools to collect, analyse and visualise toponymic data;
- formulate research questions and carry out field research to record local place names;
- critically evaluate toponymy as an expression of social power, political decisions and language policy.

As part of the course requirements, students will produce an independent seminar paper based on a selected research problem, source analysis and the application of modern tools and approaches.

Predvideni študijski rezultati:

- Opiše vlogo in posebnosti zemljepisnih imen v jezikovnem korpusu.
- Interpretira zemljepisno imenoslovje Slovenije.
- Kritično analizira vire in izdela predlog ustrezne rabe zemljepisnega imena

Intended learning outcomes:

- Describes the role and specific features of geographical names in the language corpus.
- Interprets the geographical nomenclature of Slovenia.
- Critically analyzes sources and formulates a proposal for the appropriate use of a geographical name.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- ☒ Frontalna oblika poučevanja
- ☒ Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- ☒ Samostojno delo študentov

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- ☒ Frontal teaching
- ☒ Work in smaller groups or pair work
- ☒ Independent students work

☒ e-izobraževanje Metode (načini) dela: ☒ Razlaga ☒ Razgovor/ diskusija/debata ☒ Delo z besedilom ☒ Proučevanje primera ☒ Druge vrste nastopov študentov ☒ Vključevanje gostov iz prakse	☒ e-learning Teaching methods: ☒ Explanation ☒ Conversation/discussion/debate ☒ Work with texts ☒ Case studies ☒ Different presentation ☒ Inviting guests from companies
--	--

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Daljši pisni izdelki	50	Long written assignments
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)	50	Final examination (written/oral)

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Dobrovoljc, H. Černivec, M., 2023: (Ne)standardizirana slovenska zemljepisna imena v uradnih virih in pravopisnih priročnikih. V: MARUŠIČ, Franc (ur.), et al. Škrabčevi dnevi 13 : zbornik prispevkov s simpozija 2023. Nova Gorica: Založba Univerze, 2025. Str. 88
- Dobrovoljc, Helena. Pisanje začetnice v predložnih lastnih imenih. V: JAKOP, Nataša (ur.), et al. Pravopisna stikanja : razprave o pravopisnih vprašanjih. Ljubljana: Založba ZRC, 2012. Str. 51-61.
- Dobrovoljc, H. 2012–2025: Odgovori na vprašanja o zemljepisnih imenih – Jezikovna svetovalnica. Založba ZRC, Ljubljana.
- Geršič, M. 2017: Changing denotations of selected Slovenian choronyms / Spreminjanje denotata izbranih slovenskih pokrajinskih imen. Acta geographica Slovenica 57-1.
- Kladnik, D., Crljenko, I., Čilaš Šimpraga, A., Geršič, M. 2017: A comparison of Croatian and Slovenian exonyms. Acta geographica Slovenica 57-1
- Geršič, M., Černivec, M., Dobrovoljc, H. 2024: Preimenovanje prelaza Ljubelj v Stari Ljubelj. *Geografski vestnik* 96-1.